

міжнародною непатентованою назвою: беклометазон, будесонід, сальбутамол. Даний список не може повністю задовольнити потреби, а також підвищити ЯЖ даної категорії населення. [5].

Таким чином, за результатами аналізу даних з літературних джерел дозволяє зробити висновок, що БА займає 3 місце серед захворювань. Оцінювання ЯЖ дає змогу порівняти ефективність різних терапевтичних програм, які застосовуються як в Україні, так у світі в цілому. Державна програма «Доступні ліки» не вирішує повністю проблем захворюваності на БА.

Використана література:

1. Бронхіальна астма: монографія / М.С. Регеда, М.М. Регеда, Л.О. Фурдичко [та ін.]. — Вид. п'яте, доп. та пер. — Львів, 2012. — С. 147.

2. Феценко, Ю. І. Хронічне обструктивне захворювання легень і супутні депресія та розлади сну / Ю. І. Феценко, Л. О. Яшина, О. В. Поточняк // Український пульмонологічний журнал. — 2013. — № 3. — С. 33–40.

3. Феценко, Ю. І. Процедура адаптації міжнародного опитувальника оцінки якості життя MOS SF-36 в Україні. Досвід застосування у хворих бронхіальною астмою / Ю. І. Феценко, Ю. М. Мостовой, Ю. В. Бабійчук // Український пульмонологічний журнал. — 2002. — № 3. — С. 9–11.

4. Фомина Д.С. Современная концепция фенотипирования бронхиальной астмы — взгляд клинициста / Д.С. Фомина, Л.А. Горячкина // Фарматека. Аллергология. Дерматология. — 2013. — № 1—13. — С. 30—34.

5. Доступні ліки: проблеми та перспективи [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://pharmacy.kiev.ua/novyny/Dostupni_liky_problemy_ta_perspektyvy.html

Аналіз сучасного стану фармацевтичних ринків України та світу

Немченко А.С., д.ф.н., професор, завідувач кафедри організації та економіки фармації Національного фармацевтичного університету

Назаркіна В.М., к.ф.н., доцент кафедри організації та економіки фармації Національного фармацевтичного університету

*Куриленко Ю.Є., аспірант кафедри організації та економіки фармації Національного фармацевтичного університету
econotica@ukr.net*

Фармація представляє собою одну з найрозвиненіших галузей сучасної економіки. Фармацевтичне виробництво є основним джерелом медичних інновацій, а в Україні ще й найбільш високооплачуваним сектором промисловості. Відповідно до даних з порталу «World Statista», у період з 2001 по 2016 рр. обсяг світового фармацевтичного ринку збільшився у 2,4 рази [1]. За даними «The Business Research Company», світовий ринок лікарських препаратів у 2017 р. склав 934,8 млрд. дол. США і за прогнозами у 2021 р. збільшиться на 5,8% [2].

Метою нашого дослідження став аналіз сучасного стану фармацевтичних ринків України та світу. У роботі були використані матеріали Державної служби статистики України, European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (EFPIA), International Federation of Pharmaceutical Manufacturers & Associations (IFPMA), Food

and Drug Administration та інших відкритих статистичних джерел інформації [3,4,5,6]. Методами були обрані: аналітичний, статистичний та узагальнення інформації.

Так, було виявлено, що ринки лікарських засобів США та Канади у госпітальних та аптечних продажах за ціною виробника становлять майже половину світового збуту – 49%, ринок Європи займає 21,5%, Африки та Азії - 16,4%, Японії – 8,3% та Латинської Америки – 4,7%. Фармацевтичний ринок стабільно продовжує зростати щорічно на 3-7%, переважний ріст припадає на країни, що розвиваються. Стосовно вітчизняного ринка фармацевтичної галузі, то у 2017 р., порівняно з 2010 р., він збільшився у 3,1 рази й має тенденцію до подальшого зростання [7].

За результатами аналізу експорту фармацевтичної продукції серед сотні країн світу встановлено, що Німеччина є лідером (77,1 млрд. дол. США), на другій позиції – Швейцарія (67,5 млрд. дол. США), на третій – США (47,0 млрд. дол. США), на четвертій – Бельгія (42,0 млрд. дол. США) та на п'ятій – Велика Британія (32,6 млрд. дол. США). Україна посідає лише 61 місце з показником (14,7 млн. дол. США). Аналіз імпорту у фармацевтичної галузі показав, що перше місце у грошовому вираженні займає США (92,5 млрд. дол. США), на другому місці – Німеччина (49,1 млрд. дол. США), на третьому – Бельгія (34,5 млрд. дол. США), на четвертому – Велика Британія (32,8 млрд. дол. США), на п'ятому – Швейцарія (24,7 млрд. дол. США), Україна знаходиться на 45 місці (1,6 млрд. дол. США) [8].

Аналіз споживання лікарських засобів на душу населення в країнах світу, що досліджувались, дозволив встановити, що найбільша кількість коштів витрачається у Канаді – 587 дол. США на одну особу, у Швеції – 500 дол. США, у Великій Британії – 383 дол. США, у Португалії – 271 дол. США, в Естонії – 244 дол. США, Білорусь витрачає 101 дол. США, у Малайзії – 67 дол. США, в Україні – 62 дол. США, у В'єтнамі – 49 дол. США, в Перу – 47 дол. США відповідно [9]. За кількістю придбаних ліків у розрахунку на одну особу Україна посідає одну з найнижчих позицій серед країн світу, поступаючись лише В'єтнаму та Перу. Це пояснюється низькою купівельною платоспроможністю населення та високою вартістю більшості ліків, які, як правило, іноземного виробництва.

Результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що фармацевтичне виробництво відіграє вагомий роль в економіці розвинених країн. Фармацевтичний ринок стрімко продовжує зростати, а найбільш розвиненими є ринки США та Канади. На жаль, за більшістю позицій український фармацевтичний ринок займає передостанні місця, це зумовлене низькою кількістю іноземних інвестицій у вітчизняне виробництво. Насамперед, перспективний розвиток фармацевтичного ринку України та зростання його обсягів, на пряму залежить від подальшого розвитку економіки країни в цілому.

Використана література:

1. Official site Statista [Electronic resource] - Resource access mode: <https://www.statista.com/> (conversion date 15.09.2018).
2. Official site The Business Research Company [Electronic resource] - Resource access mode: <https://www.thebusinessresearchcompany.com/> (conversion date 15.09.2018).
3. Official site European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations [Electronic resource] - Resource access mode: <https://www.efpia.eu/> (conversion date 14.09.2018).
4. Official site International Federation of Pharmaceutical Manufacturers & Associations [Electronic resource] - Resource access mode: <https://www.ifpma.org/> (conversion date 15.09.2018).

5. Official site Food and Drug Administration [Electronic resource] - Resource access mode: <https://www.fda.gov/Drugs/default.htm> (conversion date 14.09.2018).
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 14.09.2018).
7. Офіційний сайт Щотижневик аптека [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.apteka.ua/> (дата звернення 16.09.2018).
8. Official site Evaluate [Electronic resource] - Resource access mode: <http://www.evaluate.com/> (conversion date 17.09.2018).
9. Official site UN Comtrade Database [Electronic resource] - Resource access mode: <https://comtrade.un.org/> (дата звернення 17.09.2018).

Порівняльний аналіз показників розвитку парафармацевтиків на фармацевтичному ринку країни

*Немченко А.С., к.ф.н., проф. кафедри організації та економіки фармації
Національного фармацевтичного університету*

*Мищенко В.І., к.ф.н., асистент кафедри організації та економіки фармації
Національного фармацевтичного університету*

*Винник О.В., к.ф.н., доцент кафедри організації та економіки фармації
Національного фармацевтичного університету*

*Тимофєєв С.В., к.ф.н., доцент кафедри організації та економіки фармації
Національного фармацевтичного університету
economica@ukr.net*

На сьогодні один з головних трендів в країні – збільшення частки парафармацевтичних товарів (ПТ) та супутніх товарів у продажі аптек. Більш різноманітний асортимент залучає нових покупців, зокрема продаж ПФ та ДД є навіть інколи більш прибутковим для аптек, аніж тільки реалізація ЛЗ. Тому порівняльний аналіз показників розвитку цього сегменту ринку є вкрай важливим.

Метою дослідження було проведення порівняльного аналізу роздрібного обігу лікарських засобів (ЛЗ) та парафармацевтиків (ПФ) у грошовому та натуральному виразі за підсумками за п'ять останніх років.

У дослідженні були використані наступні методи: статистичний, структурно-функціональний, метод порівняння та контент-аналіз. Об'єктами досліджень були обрані статистичні данні аналітичної системи дослідження ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research».

У ході дослідження нами було проаналізовано роздрібний обіг ПФ, засобів лікувальної косметики (ЗЛК), виробів медичного призначення (ВМП) у порівнянні з ЛЗ у грошовому виразі за підсумками 2012–2017 рр. (I півріччя) за даними «Щотижневика «Аптека»» [1].

Відомо, що до ПФ першочергово відносять дієтичні добавки (ДД). У ході дослідження встановлено, що у 2017 р. обсяг аптечного продажу ДД у грошовому виразі збільшився у порівнянні з 2016 р. на 29,68% (без урахування інфляції) та склав 806,9 млн. грн., що свідчить про суттєве подорожчання ПТ, яке призвело до зниження закупівельної можливості товарів покупцями з метою профілактики захворювань. За аналізований період середній абсолютний приріст ДД (Δn) становить 108,68 млн. грн.